Minutes of Environmental Public Hearing

MINUTES OF THE PUBLIC HEARING OF PROPOSED EXPANSION THROUGH CAPACITY UTILIZATION OF BULK DRUGS & INTERMEDIATES MANUFACTURING UNIT PROPOSED BY M/S SMRUTHI ORGANICS LTD., (SOL), PLOT NO.27, MIDC CHINCHOLI, TAL-MOHOL, DIST - SOLAPUR

The public hearing for proposed expansion through Capacity Utilization of Bulk Drugs & Intermediates Manufacturing Unit proposed by M/s Smruthi Organics Ltd., (SOL), (Unit-II), Plot No.27, MIDC Chincholi, Tal-Mohol, Dist-Solapur was conducted on 13th June, 2017 at 01.00 pm, at Plot No. P-7, Udyog Bhavan, Solapur Industries Association Building, MIDC Chincholi.

Following Public Hearing Panel members were present as per Board's Office Order No. E-44 of 2017 under letter no. BO/JD (WPC)/PH/B-2267, dated 03-06-2017:-

- Shri Ajit Relekar, Addl. District Magistrate, Solapur (Representative of District Magistrate, Solapur)
- Chairman,
- Shri J. S. Salunkhe, I/c Regional Officer, MPCB, Pune (Representative of MPCB, Mumbai)
- Member

 Shri N. S. Awatade
 I/c Sub Regional Officer, MPCB Solapur - Convener

Shri N. S. Awatade, Convener of the public hearing welcomed Hon'ble Chairman of the public hearing, company officials, government officials and public who were present and informed that, as per the EIA Notification of Ministry of Environment, Forest & Climate Change, Govt. of India, (i.e. MoEFCC, Gol) dated 14th September, 2006 as amended on 1 december, 2009, it is mandatory to conduct prior public hearing to certain projects which are covered in the schedule of the said Notification. The Sub Regional Office, MPCB, Solapur was in receipt of application of M/s Smruthi Organics Ltd., Unit-II, Plot No.A-27, MIDC Chincholi, Tal-Mohol, Dist-Solapur for

enhance production quantity of existing products at Unit – II through 'Capacity Utilization' at the existing site of the industry.

The Convener further informed that, as per EIA Notification, 2006, though the unit falls under Category B, item 5 (f), applicability of General Condition due to project location at 2.22 Km, from boundary of Great Indian Bustard Sanctuary and due to project partly established on adjacent non-MIDC land, the proposal is treated as Category A. Convener of the meeting informed that the aim of conducting public hearing is to make aware, local people who can be participant in the hearing and they should know the developmental activities and environment management plan of the unit. The project proponent had submitted prescribed application alongwith prefeasibility report to the MoEFCC for Terms of Reference (ToR) for conduct of EIA studies and MoEF CC, New Delhi, considered the project in the 36th Reconstituted Expert Appraisal Committee (Industry) held during 16-17th March, 2015. As per said Notification, one month advance public notice was published in the local newspapers in Daily Lokmat and in Dainik Sanchar in Marathi & English language on 13th May, 2017.

So also a copy of EIA report and executive summery was also made available at various offices of government i.e. District Magistrate Office, Solapur, Additional District Magistrate, Solapur, Zilla Parishad, Solapur, District Industries Centre, Solapur, Tahasil Office, Mohol, Dist-Solapur, Grampanchayat offices at Chincholi, Savaleshwar, Bibidarphal, Pakani & Kondi, Sub Regional Office, MPCB, Solapur, Regional Office, MPCB, Pune and at Head Office of MPCB, Mumbai, Environment Department, Govt. of Maharashtra, Mumbai and at Western Zone Office of MoEFCC at Nagpur. The public in general were appealed to send any objections / suggestions regarding the above project. The Convener further informed that some of written objections are received by the Sub Regional Office, MPCB, Solapur and concerned persons have been informed to attend this public hearing. He appealed Chairman of the Committee to allow starting the proceedings.

Shri Ajit Relekar, Chairman of Committee welcomed all and informed officials of the project to explain the details of pollution control devices and environment management plan of the project in local language Marathi

through power point presentation. He also appealed general public to give objections / suggestions if any about the project after their technical presentation.

The Environment Consultant of the company has given the presentation of the expansion project and Environment Management Plan in detail.

After completion of the presentation, Chairman of the Committee and Convener of the Committee appealed general public to ask any questions to project officials.

Shri Kisan Kerappa Dhoot, Chincholi-Kati village informed that whatever shown in the presentation is totally wrong. He said that his agriculture field is near the plant only. Since the inception of the plant, the management has not given attention towards pollution control since 15-16 years. The drinking water sources and wells in the vicinity are polluted. The agriculture land of the nearby fields has become barren. If cattle animals like cow, buffaloes drinks the water, they die. The management even not allows entering in the front gate for submitting the complaints. Hence the problems of pollution control are not solved in the existing unit only, after the expansion it will increase. The project proponent should not be allowed for expansion.

Shri Rajesh Haridas Patil, Dy.Sarpanch of Chincholi village informed that many writing complaints have been sent to project officials. No action is taken. The company has grabbed the private agriculture land in the vicinity and shown the Panchanama. The adjoining agriculture fields have became barren.

Answer- Company officials Shri. Shaikh, informed that as per the new Guidelines of Govt. of India, the project will be "Zero Liquid Discharge" project. At present, 35% of the total effluent is recycled and reused in the process and after the expansion, 51% of the total effluent will be recycled and will be reused in the plant. The management has planned to install Reverse Osmosis system and not a single drop of effluent will be generated outside the factory. Sometimes the issue of discharge outside the factory arises especially in the rainy season due to rain water flow. But we are trying hard to avoid the same.

Shri Dharmaraj Maruti Koli, Chincholi Kati village, though the project proponent promises for total zero discharge, nothing will happen. The local agriculturists have given their land for development of MIDC with a dream of socio-economic development and job opportunities to local people. The local people have been deprived from the promises. The hard working local youths are unemployed. The nearby wells natural water reservoirs have been contaminated by the factory. Hence fishing business is totally hampered. The management does take any responsibility of giving jobs to local people. He blamed that there is no immediate action from MPCB and Environment Department.

Chairman of the Committee remarked that if the project proponent gives job opportunities to local people, does it mean that there are no other issues. The local people informed that there is severe environment pollution due to this project.

Shri Dilip Algar, Chincholi Kati village appealed the Committee to visit the site after the meeting and observed the agriculture fields of vicinity became barren due to this project. There is threat to environment.

Shri Sunandan Reddy, an Environmentalist from Hyderabad appealed the management to implement Environment Management Plan. He requested to prepare the "Health Data" of the radius of 10 Km, and implement the rain water harvesting. He requested to build the confidence of local youths by extending skilled training programmes under Corporate Social Responsibility Scheme.

Chairman of the Committee informed that the written opinion of Shri Sunandan Reddy is received by the Committee and noted the points.

Shri Relekar, Chairman of the Committee further asked the project proponent that as per strict Guidelines of Govt. of India, the management has to follow zero discharge policy for the proposed project. But the local people are complaining that due to existing plant, the well water and ground water is polluted. The local person complains that the well water has not remained potable. The agriculture land became barren. He appealed the project proponent to develop a mechanism that the local people should visit the

factory openly and supports the environment management plan. The committee directed company officials to explain every issue.

Answer- Company officials while denying the objections, answered that the pollution might have occurred due to other chemical factories running in MIDC. He further informed that the Government has strictly prescribes that well water should be used for drinking purposes after adopting scientific method of disinfection only. It is informed that that Rs. Four Crores have been spent for installation of the system. He informed that industrial effluent generated from existing and proposed expansion activities would be segregated into two streams i.e. Stream-I, which have High TDS and High COD effluent and Stream-II, which have Low TDS and COD. The Stream-I will be treated in an Effluent Treatment Plant followed by Triple Effect Evaporator (TEE) and Agitated Thin Film Dryer (ATFD), which will be sent to Stream-II for treatment. The Stream-II after scientific treatment would be recycled back for washing. The process effluent generated from the existing and proposed activities are given adequate treatment and will be completely recycled, thereby Zero Discharge will be achieved.

Shri Salunkhe, Member opined that it is observed that the present disposal of the project is not proper and reuse is a total responsibility of the project proponent. Also in report, it is mentioned that at present the company has developed the green belt of 14% only and it may be 38% after acquiring the adjoining plot of MIDC. It shows that they have not followed MPCB consent guidelines.

Convener of the Committee informed that cognizance of complaints is taken from time to time by the MPCB Solapur office.

Shri Datta Bhosale, Chincholi Kati village informed that the local person alleges that wood is used by the management in the process by cutting the forest trees unauthorizely. The local people residing the project site do suffer due to smoke.

Answer- Convener of the committee informed that use of wood is not allowed as per consent condition and if it is observed, then the instructions will be given to stop the use of wood.

Answer- Company officials informed that Reverse Osmosis System will be installed and not a drop of effluent will be generated outside the factory.

Shri Mahendra Waghmare, Grampanchayat Member and Narayan Kirappa Dhotre opined that the committee should inspect the site and adjoining area. Also the study should be carried on the effects of ground water system due to present and future expansion of the project.

Answer- Shri Awatade, Convener of the Committee informed that action is always taken by the MPCB by giving directions and forfeiting of bank guarantee. The opinion expressed by the local people in the meeting is considered and separate investigation will be carried out to review the allegations against the existing unit.

Answer- Technical Advisor of the project informed that certain issues may be resolved by interaction only. Hence Environment Management Committee consisting of project officials, Revenue officials, MPCB officials and local people may please be constituted to resolve certain issues.

Chairman of the Committee informed that the Government always desires that there should be sustainable development. He further informed to the note the feelings of local people who have given their land for development, but have been deprived by job opportunities. Chairman of the committee remarked that without co-operation of the local people, any project cannot succeed.

The Committee has discussed the issues raised in the meeting.

After reviewing, Chairman of Committee informed that the present public hearing is for future expansion of the project. The Govt. of India while sanctioning Terms of Reference, prescribed Specific and Additional ToR in addition to Generic ToR. Now it is strict guidelines that the project should be Zero Liquid Discharge. The proceedings of the meeting will be sent to MoEFCC, Govt. of India in which the opinion, suggestions and objections will be included. Also the written objections received during the hearing will be sent alongwith the report. The Expert Committee will consider the objections and suggestions.

The Committee further has taken note of the views expressed by the local people in the meeting for existing plant. It is decided that a Committee consisting of concerned department, 2 representatives from local area & MPCB will be reviewed allegations/opinions expressed against the present unit. The Committee will suggest mechanism to solve the issues. Chairman of the Committee also directed Convener of the meeting, to take follow up for issuance of the Order and periodical visits. The report will be submitted to the Government for consideration.

While concluding the meeting, Chairman of the Committee opined that though the development of the industrial zone is necessary for socio-economic development, it should not be at the cost of environment degradation. He suggested that in Environment Audit report, inclusion of social and economic audit issues may be made. He thanked local people who came & raised objections and gave suggestions. Chairman of the committee informed that the suggestions, comments made in this meeting will be incorporated in the proceedings and the report will be submitted to the Expert Committee of Ministry of Environment, Forest & Climate Change (MoEF & CC) for further consideration.

Chairman of the Committee thanked all government officials, company officials and general public who attended the public hearing/meeting and informed that the said public hearing is concluded.

The meeting ended extending thanks to the Chair.

(Ajit Relekar)

Chairman of the Committee and Addl. District Magistrate, Solapur

(N. S. Awatade)
Convener and
I/c Sub Regional Officer,
MPCB, Solapur

I/c Regional Officer,

MPCB, Pune

(J. S. Salunkhe)

Member and

पर्यावरण विषयक जाहिर सुनावणीचे इतिवृत

मे. स्मृती ऑरगॅनिक्स लिमिटेड (युनिट नं.२) यांच्या प्लॉट नं. अ-२७, एम.आय.डी.सी. चिंचोली, तालुका-मोहोळ जिल्हा-सोलापूर येथील प्रस्तावित बल्क ड्रग्ज व इंटरमेडीएटस् प्रकल्पाच्या वाढीव उत्पादन क्षमता (१२३.५ मे.टन/महिना वरून ४९२.५ मे.टन/महिना) संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी बाबतचा इतिवृतांत.

मे. स्मृती ऑरगॅनिक्स लिमिटेड (युनिट नं.२) यांच्या प्लॉट नं. अ-२७, एम.आय.डी.सी. चिंचोली, तालुका-मोहोळ जिल्हा- सोलापूर येथील प्रस्तावित बल्क ड्रग्ज व इंटरमेडीएटस् प्रकल्पाच्या वाढीव उत्पादन क्षमता (१२३.५ मे.टन/मिहना वरून ४९२.५ मे.टन/मिहना) संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी दिनांक १३ जून, २०१७ रोजी दुपारी ०१.०० वाजता, प्लॉट न. पी-७, उद्योग भवन, सोलापूर इंडस्ट्रीज असोशिएशन ईमारत, चिंचोली एमआयडीसी, या ठिकाणी आयोजित करण्यात आलेली होती.

सदस्य सिचद, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रं. ई-४४/२०१७,व्दारा पत्र क्रं.बीओ/जेडी/डब्लुपीसी/पीएच/बी- २२६७, दि. ०३-०६-२०१७ अन्वये खालीलप्रमाणे पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती गठन करण्यात आली:-

- 9) श्री अजित रेळेकर, अध्यक्ष अप्पर जिल्हादंडाधिकारी, सोलापूर (मा. जिल्हादंडाधिकारी,सोलापूर यांचे प्रतिनिधी)
- २) श्री ज. शं. साळुंखे, सदस्य प्रभारी प्रादेशिक अधिकारी, मप्रनि मंडळ, पुणे (मप्रनि मंडळ, मुंबई यांचे प्रतिनिधी)
- ३) श्री न. सं. अवताडे, समन्वयक प्रभारी - उप प्रादेशिक अधिकारी, मप्रनि मंडळ, सोलापूर

श्री अवताडे, समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समितीच्या अध्यक्षांचे, प्रकल्प प्रवर्तकांचे प्रतिनिधी व मोठ्या संख्येने उपस्थित असलेल्या स्थानिक जनतेचे स्वागत केले. समितीच्या

अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी बाबतची प्रस्तावना विषद केली.

समन्वयक यांनी असे सांगितले की भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दिनांक १४ सप्टेंबर, २००६ व सुधारित दिनांक १ डिसेंबर, २००९ च्या अधिसूचनेनुसार विशिष्ट प्रकल्पांना पर्यावरणविषयक अनुमती घेणे बंधनकारक असून त्यापुर्वी पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी आयोजीत करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे. श्री औताडे यांनी असे सांगितले की उप प्रादेशिक कार्यालय, सोलापूर यांना मेसर्स स्मृती ऑरगॅनिक्स लिमिटेड (युनिट नं.२) यांच्या प्लॉट नं. अ-२७, एम.आय.डी.सी. विंचोली, तालुका-मोहोळ जिल्हा- सोलापूर येथील प्रस्तावित बल्क द्रग्ज व इंटरमेडीएटस् प्रकल्पाच्या वाढीव उत्पादन क्षमता (१२३.५ मे.टन/मिहना वरून ४९२.५ मे.टन/मिहना) संदर्भात पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी आयोजित करण्यासाठी अर्ज प्राप्त झाला. सदरहू प्रकल्प घोषित औद्योगिक विभागात कार्यान्वित असून प्रकल्प पर्यावरण अधिसूचना २००६ (सुधारित) अन्वये संवर्ग ब ५ (एफ) मध्ये जरी मोडत असला तरी प्रकल्प स्थानापासून सुमारे २.२२ कि.मी. अंतरावर पक्ष्यांचे संरक्षित अभ्यारण्य असून प्रकल्पाचा काही भाग हा औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कक्षेबाहेरील जागेत वसविला असल्यांच प्रस्ताव संवर्ग अ मध्ये मोडत असल्याचा निर्णय घेण्यात आलेला असून त्यासाठी जाहिर जनसुनावणी घेणे बंधनकारक आहे.

समन्वयक यांनी असे स्पष्टीकरण दिले की पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणीचा मूळ उद्देश प्रकल्प परिसरातील सामान्य जनतेस प्रकल्पाविषयी व प्रकल्पामुळे होणारे परिणाम व त्याबाबत सामान्य जनतेच्या भावना जाणून घेणे, प्रकल्पात बंधनकारक असणा–या प्रदूषण नियंत्रण संयत्रणेची माहिती सामान्य जनतेस देणे व त्यांनी दिलेल्या सूचनेचा विचार करणे आहे. प्रकल्प प्रवर्तकांनी केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल विभागास पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल तयार करण्याची परवानगी मागितली व सदरहू विभागाच्या पुनर्गठित समिती (उद्योग) ने ३६ व्या बैठकीदरम्यान दिनांक १६-१७ मार्च, २०१५ रोजी त्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

विषयक जाहीर लोकसूनावणी सूचना देणे बंधनकारक आहे. त्याअनुषंगाने उप प्रादेशिक कार्यालय, सोलापूर यांनी स्थानिक वृत्तपत्र लोकमत व दैनिक संचार यामध्ये मराठी व इंग्रजी भाषेमध्ये दिनांक १३ मे, २०१७ रोजी लोकहित जाहिर सुनावणी सूचना दिलेली होती. त्यात सामान्य जनतेस उपरोक्त प्रकल्पाविषयी काही आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास ते लेखी नोंदविण्याचे आवाहन करण्यात आले होते. त्याप्रमाणे नियोजित

प्रकल्पाविषयीचा पर्यावरण मुल्यांकन आघाताची प्रत मा. जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, सोलापूर, मा. जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, सोलापूर, जिल्हा परिषद, सोलापूर, जिल्हा उद्योग केंद्र, सोलापूर, तहसील कार्यालय, मोहोळ, ग्रामपंचायत कार्यालये चिंचोली, बिबिदारफळ, सावलेश्वर, पाकणी व कोंडी जिल्हा. सोलापूर, मुख्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई, प्रादेशिक कार्यालय,महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, पुणे, उप प्रादेशिक कार्यालय,महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सोलापूर, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई येथे सामान्य जनतेसाठी उपलब्ध करण्यात आलेले होते. समन्वयक यांनी असे सांगितले की सदरहू प्रकल्पाबाबत काही लेखी आक्षेप या कार्यालयास प्राप्त झालेले आहेत. समन्यवयक यांनी उपस्थित असलेल्या सर्वांना त्यांचे काही आक्षेप,हरकती, सूचना असल्यास त्या लेखी वा तोंडी स्वरुपात ती देऊ शकतात. श्री अवताडे यांनी पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी सूरु करण्याची विनंती मा. अध्यक्षांना केली.

श्री अजित रेळेकर, अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सर्व उपस्थितांचे स्वागत करुन प्रकल्प अधिका-यांना व त्यांच्या तांत्रिक सल्लागारांना पर्यावरण विषयक उपाय योजनांची माहिती सादरीकरणाव्दारे शासनाच्या व स्थानिक भाषा मराठीतून सादर करण्याची सूचना केली व सर्व जनसमूहाला त्यांचे काही आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास ते नोंदविण्याचे आवाहन केले.

प्रकल्पाच्या तांत्रिक सङ्घागारांनी पर्यावरण विषयक उपाय योजनांची माहिती सादरीकरणाव्दारे उपस्थित जनसमूहास दिली. श्री अजित रेळेकर, अध्यक्ष यांनी सर्व जनसमूहाला त्यांचे काही आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास ते नोंदविण्याचे आवाहन केले.

श्री किसन केराप्पा धूत, रा. चिंचोली काटी गांव यांनी सांगितले की, प्रकल्प प्रवर्तकांनी सादरीकरणात जे जे सांगितले ते पूर्णपणे चुकीचे आहे. त्यांनी सांगितले की त्यांची शेती प्रकल्पाच्या जवळच असून कंपनीच्या सांडपाण्याने खराब झालेली आहे. जवळील शेते नापीक झालेली आहेत. त्याचप्रमाणे जवळील पिण्याचे पाण्याचे स्नोत व विहिरींचे पाणी खराब झालेले आहे. गाई म्हशींनी ते पाणी पायल्यास त्या मरतात. प्रकल्प सुरु झाल्यापासून गेले १५-१६ वर्षे प्रकल्प अधिका-यांनी प्रदूषण नियंत्रणाबाबत काहिही केलेले नाही. परिसरातील नागरिकांनी ब-याच वेळा लेखी तक्रारी दिलेल्या आहेत. त्याचा काहीही उपयोग होत नाही. प्रकल्प अधिका-यांना तक्रार करण्यास गेल्यास ते दमदाटी करतात. जर कार्यान्वित प्रकल्पाचा गेले १५-१६ वर्षे प्रदूषणाचा प्रश्न सुटलेला नाही, तर विस्तारिकरणामुळे काय होईल अशी भिती स्थानिक ग्रामस्थांमध्ये आहे. तरी प्रकल्प विस्तारिकरणास स्थानिक जनतेचा विरोध आहे.

श्<u>री राजेश हरिदास पाटील, उपसरपंच, चिंचोली गाव</u> यांनी सांगितले की ब-याच वेळा प्रकल्प प्रशासनास लेखी तकारी देऊनहीं काहीही होत नाही. कंपनीने बळाचा वापर करुन जवळील खाजगी जिमनी ताब्यात घेऊन पंचनामा केलेला आहे. प्रकल्प परिसरातील शेती प्रकल्पातील सांडपाण्यामुळे नापीक झालेली आहे.

<u>उत्तर</u> प्रकल्प प्रवर्तकांनी माहिती दिली की भारत सरकारच्या नविन धोरणानुसार सदरहू प्रकल्प हा "झिरो लिक्विड डिस्चार्ज" प्रकल्प असेल. आता कार्यान्वित प्रकल्पात ३५% प्रक्रिया केलेल्या सांडपाण्याचा पुनर्वापर प्रक्रियेत करण्यात येतो. तर विस्तारिकरणानंतर एकूण सांडपाण्याच्या ५१% प्रक्रिया केलेले सांडपाणी प्रकल्पात पुनर्वापर करण्यात येईल.

प्रकल्प प्रवर्तकांनी असेही सांगितले की प्रकल्पात रिव्हर्स् ऑस्मोसिस सयंत्रणा कार्यान्वित करण्यात येणार असून सांडपाण्याचा एकही थेंब प्रकल्पाबाहेर जाणार नाही. पावसाळ्यात काही वेळेस पावसाचे पाणी उताराकडील शेतात वा परिसरात जात असल्याने एखादा प्रसंग झाला असेल. मात्र प्रकल्प प्रवर्तक वरिल बाबत उपाय योजना करत असतात.

श्री धर्मराज मारुती कोळी, रा. चिंचोली काटी गाव यांनी मत व्यक्त केले की जरी प्रकल्प प्रवर्तक "झिरो लिक्विड डिस्चार्ज" प्रकल्पाची हमी देत असतील, तरीही काहीही करणार नाही. स्थानिक शेतक-यांनी त्यांच्या जिमनी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळास आर्थिक-सामाजीक प्रगतीसाठी दिल्या. मात्र त्यांच्या मुलांना प्रकल्पातील रोजगारात संधि दिली जात नाही. परिसरातील विहिरींचे पाणी व जवळील पाण्याचे स्नोत है प्रकल्पातील सांडपाण्यामुळे खराब झालेले आहे. त्यामुळे स्थानिक मच्छीमारांना मच्छीमारी बंद करावी लागली असून ते बेकार झालेले आहेत. गुरांनी ते पाणी प्यायल्यास ते मरतात. मात्र प्रकल्प प्रवर्तक याबाबत कुठलीही जबाबदारी घेत नाहीत. स्थानिक युवक कष्टाळू असूनही प्रकल्पात स्थानिकांना रोजगाराची संधि देण्यात येत नाही. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व पर्यावरण विभाग यांना लेखी तक्रारी पाठवून त्याबाबत त्वरित कारवाई होत नाही.

अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी मत मांडले की जर स्थानिकांना रोजगाराची संधि योग्य प्रकारे दिली तर इतर कुठलेही प्रश्न प्रकल्पामुळे होत नाहीत असे समजावे का? उपस्थित स्थानिकांनी सांगितले की प्रकल्पाच्या प्रदूषणाचा त्रास नागरिकांना होत असून पर्यावरणाचे नुकसान होत आहे.

श्री दिलीप अलगर, राहणार-चिंचोली काटी गाव यांनी समितीस बैठा गेनंतर परिसराची पाहणी करण्याचे आवाहन केले. परिसरातील शेती नापीक झालेली असून पर्यावरणास सदरहू प्रकल्पामुळो धोका आहे.

श्री सुनंदन रेड्डी, पर्यावरणवादी हैद्राबाद यांनी प्रकल्प प्रवर्तकांनी पर्यावरण संरक्षण योजना राबविण्याचे आवाहन केले. त्याचप्रमाणे १० कि.मी. परिसरातील आरोग्य अहवाल तयार करण्याची सूचना केली. पावसाचे पाणी जिमनीत जिरवून पाणी पुनर्वापर करण्याचे आवाहन केले. त्यांनी सांगितले की सीएसआर फंडांतर्गत स्थानिक युवकांना स्कील डेव्हलपमेंट योजनेतंर्गत प्रशिक्षण देऊन त्यांचा आत्मविश्वास वाढविणे आवश्यक आहे. अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की श्री सुनंदन रेड्डी यांचे लेखी निवेदन प्राप्त झालेले असून त्याची नोंद घेण्यात आलेली आहे.

अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की भारत सरकारच्या नविन धोरणाप्रमाणे प्रकल्प प्रवर्तक सदरहू प्रकल्प "झिरो लिक्विड डिस्चार्ज" प्रकल्पाची हमी देत आहेत. मात्र कार्यान्वित प्रकल्पातील सांडपाण्यामुळे परिसरातील विहिरी व जल स्रोत प्रदूषित झाल्याच्या तक्रारी स्थानिक जनता करत आहेत. परिसरातील विहिरींचे पाणी पिण्यायोग्य राहिले नसल्याचे सांगत आहेत. त्याचप्रमाणे शेती नापिक झाल्याचे सांगत आहेत. तरी प्रकल्प प्रवर्तकांनी प्रदूषण नियंत्रण सयंत्रणा योग्य प्रकारे चालवावीत. त्याचप्रमाणे पर्यावरण संरक्षण योजना स्थानिकांच्या सहकार्याने राबवाव्यात. समितीने प्रकल्प प्रवर्तकांनी स्थानिकांनी मांडलेल्या सर्व मुद्द्यांबाबत स्पष्टीकरण देण्याचे आवाहन केले.

उत्तर- प्रकल्प प्रवर्तकांनी स्थानिकांनी घेतलेले आक्षेप नाकारुन सांगितले की एमआयडीसीत इतर केमिकल कंपन्या कार्यरत असून सदरहू प्रदूषण हे इतर कंपन्यांमुळे झालेले आहेत. त्यांनी असे सांगितले की शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार विहिरींचे पाणी हे शास्त्रीयदृष्या निर्जतुंकीकरण करुनच पिणे आवश्यक आहे. प्रकल्प प्रवर्तकांनी सुमारे चार कोटींची सयंत्रणा बसविलेली असून प्रकल्पात कार्यान्वित व प्रस्तावित प्रकल्पातील औद्योगिक सांडपाणी दोन भागात असेल. प्रवाह नं.१ मध्ये मोठ्या प्रमाणात टिडीएस व सीओडी व प्रवाह नं.२ मध्ये कमी प्रमाणात टिडीएस व सीओडी असेल. कार्यान्वित व प्रस्तावित प्रकल्पातील संपुर्ण सांडपाण्यावरशास्त्रीयदृष्ट्या प्रक्रिया करुन प्रकल्पातच त्याचा पुनर्वापर करण्यात येईल. प्रकल्प हा झिरो लिक्विड डिस्चार्ज प्रकल्प असेल.

श्री साळुंखे, सदस्य यांनी मत मांडले की स्थानिकांनी घेतलेल्या आक्षेपांवरुन असा निष्कर्ष येतो की प्रकल्प प्रवर्तक हे कार्यरत प्रकल्पात सांडपाण्यावर शास्त्रीयदृष्ट्या प्रक्रिया व विल्हेवाट लावत नाहीत. त्याचप्रमाणे, सादरीकरणात दाखविल्याप्रमाणे प्रकल्प प्रवर्तकांनी १४% हरितपट्टा विकसित केलेला असून शेजारील जिमन घेल्यावरच एकूण ३८% हरितपट्टा होईल. म्हणजेच प्रकल्प प्रवर्तकांनी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या परवान्याचे उल्लंघन केलेले आहे हे स्पष्ट होते.

समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की स्थानिक प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने प्राप्त झालेल्या लेखी तक्रीरींची वेळोवेळी दखल घेतलेली आहे.

श्री दत्ता भोसले, रा. चिंचोली काटी गाव यांनी सांगितले की प्रकल्प प्रवर्तक अवैधपणे लाकडाचा वापर करतात असा स्थानिकांचा आरोप आहे. त्यामुळे परिसरातील नागरिकांना धुराचा त्रास होतो.

<u>जत्तर</u>- समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने प्रकल्पास लाकडाच्या वापरास परवानगी दिलेली नाही व तसे आढळ्यास प्रकल्पास योग्य ते आदेश देण्यात येतील.

उत्तर- प्रकल्प प्रवर्तकांनी सांगितले की प्रकल्पात रिव्हर्स ऑस्मोसिस सयंत्रणा बसविण्यात येणार असल्याने सांडपाण्याचा एकही थेंब प्रकल्पाबाहेर जाणार नाही.

श्री महेंद्र वाघमारे, सदस्य ग्रामपंचायत व नारायण किराप्पा धोत्रे यांनी बैठकीनंतर समिताने परिसराची पाहणी करण्याची सूचना केली व त्याचप्रमाणे प्रकल्पामुळे भूगर्भ पाणी खराब झाल्याची तक्रार केली व त्याचे शास्त्रीयदृष्ट्या सर्व्हेषण करुन उपाययोजना करण्याची मागणी केली.

उत्तर- श्री अवताडे, समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की मप्रिन मंडळाने प्राप्त झालेल्या तक्रारींवर वेळोवेळी कारवाई केलेली असून कंपनीची बँक गॅरंटीही जप्त केलेली आहे. येथे उपस्थित असलेल्या स्थानिकांनी कार्यरत प्रकल्पाविषयी घेतलेले आक्षेप, सूचना विचारात घेऊन एक सर्व्हेक्षण करण्यात येईल.

उत्तर- प्रकल्पाचे तांत्रिक सल्लागार यांनी काही बाबींवर समन्वय साधता येऊ शकतो असे मत मांडले. त्यानुसार स्थानिकांचा प्रकल्प अधिका-यांबरोबर सहभाग असलेली एक पर्यावरण योजना समिती गठीत करण्यात यावी व त्या समितीत शासनाच्या महसूल, प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचे प्रतिनिधी असावेत.

अध्यक्ष , पर्यावरण विष क जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की शासनाचा सर्वांगीण विकास करण्याचेच धोरण आहे. मात्र विकासासाठी जिमनी देऊनही विविध प्रकल्पात रोजगार व प्रगतीची संधी न मिळणे याची नोंद घेण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे कुठलाही प्रकल्प हा स्थानिकांच्या सहभागाशिवाय यशस्वी होत नाही हेही प्रकल्प प्रवर्तकांनी लक्षात घ्यावे.

समितीने बैठकीत उपस्थित केलेल्या सर्व आक्षेप व सूचनांचा परामर्श घेतला व अध्यक्ष पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी सांगितले की सदरहू सुनावणी ही जरी प्रस्तावित उत्पादन विस्तार क्षमतेविषयी असली, तरी कार्यरत प्रकल्पाविषयींच्या आक्षेप, सूचनाही विचारात घेतलेल्या आहेत. भारत सरकारने प्रकल्पास टिओआर मंजूर करताना काही विशेष अटी व शर्ती पाळण्यास सांगितले आहे. केंद्र सरकारने प्रकल्प झिरो लिक्विड डिस्वार्ज असण्याची अट घातलेली आहे. त्याचप्रमाणे प्रकल्प प्रवर्तक अत्यंत आधुनिक व प्रदूषण नियंत्रण सयंत्रणा व सुरक्षितता सयंत्रणा योग्य प्रकारे कार्यान्वित ठेवण्याचे आश्वासन देत आहेत. बैठकीत नोंदविण्यात आलेल्या सूचना, आक्षेपांसह सदरहू सूचना, हरकती पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी इतिवृतान्तात नमुद करुनच सदरहू अहवाल भारत सरकारच्या वने,पर्यावरण व हवामान बदल मंत्रालयातील तज्ज्ञ समितीस पाठविला जाईल व तज्ज्ञ समिती याचा सर्व विचार करुन त्याबाबत निर्णय घेईल.

अध्यक्ष पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी असेही सांगितले की कार्यरत प्रकल्पाविषयी उपस्थित स्थानिक नागरिकांनी जे आक्षेप नोंदविले आहेत. समितीने त्याची नोंद घेऊन संबधित विभाग, स्थानिक जनतेचे दोन प्रतिनिधी व महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांच्या संयुक्त समिती कडून शहानिशा करण्याची सूचना दिली. त्यासाठी समन्वयक तथा उप प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, सोलापूर यांनी पुढील पाठपुरावा करण्याची सूचना देण्यात आली. सदरहू समिती उपाय योजनांचा अहवाल शासनास सादर करेल असेही अध्यक्षांनी सांगितले.

अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी समिती यांनी बैठकीचा समारोप करताना सांगितले की बैठकीसाठी मोठ्या संख्येत स्थानिकांनी उपस्थित राहून अतिशय अभ्यासू सूचना, हरकती उपस्थित केल्याबद्दल त्यांचे विशेष आभार मानले. अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांनी उपस्थित स्थानिक जनता, शासकीय अधिकारी, प्रकल्प अधिकारी यांचे आभार मानून बैठक संपन्न् झाल्याचे जाहिर केले.

(अजित रेळेकर)

अध्यक्ष,

पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती तथा अप्पर जिल्हादंडाधिकारी, सोलापूर

(न. सं. अवताडे)

समन्वयकं तथा प्रभारी उप प्रादेशिक अधिकारी मप्रनि मंडळ, सोलापूर (ज. शं. साळुंखे)

सदस्य तथा प्रभारी प्रादेशिक अधिकारी, मप्रनि मंडळ, पुणे

7.1. PUBLIC CONSULTATION

The proposed capacity utilisation activities under expassion shall be carried out in the existing infrastructure in premises of SOL.

As stated in Chapter – 1, the proposal is treated as Category 'A'. Moreover, the expansion project also needs to undergo Public Hearing (PH) as industry is established partly on NA land adjacent to MIDC plot. Accordingly, PH was conducted and details of same are presented as follows-

• Details of Public Hearing

Date of Public Hearing : 13.06.2017

Place of Hearing : Plot No. P-7, Udyog Bhavan, Solapur Industries

Association Building, MIDC Chincholi.

Advertisement given : 13.05.2017

News Paper : 'Daily Lokmat (English & Marathi)

• Members Present

1 Shri Ajit Relekar Chairman

Additional District Magistrate, Solapur (Representative of District Magistrate)

2 Shri J.S. Salunkhe, Member

I/c Regional Officer, MPCB, Pune (Representative of MPCB, Mumbai)

3 Shri N.S. Awatade Convener

I/c Sub Regional Officer, MPCB, Solapur

7.1.1 At a Glance details on Minutes of Public Hearing Meeting

No.	Issues Raised	Response Given / Received	Action Plan
1.	Shri Kisan Kerappa Dhoot	Mr. Shaikh Vice President	Under existing unit entire
	Chincholikati informed that his	(Production & Operation) of	effluent generated to the tune
	agriculture field is near the plant.	project informed that as per the	of 59 CMD is segregated and
	Since the inception of the plant, the	new Guidelines of Govt, of	treated in full fulleged ETP
	management has not given attention	India, the project will be "Zero	comprising of MEE and RO
	towards pollution control since 15-16	Liquid Discharge" project. At	unit and recycled back for
	years. The drinking water sources and	present, 35% of the total effluent	cooling, DM backwash
	wells in the vicinity are polluted. The	is recycled and reused in the	thereby reducing 35% of total
	agriculture land of the nearby fields	process and after the expansion,	fresh water requirement of
	has become barren. If cattle animals	51 % of the total effluent will be	157 CMD. Likewise, under
	like cow, buffaloes drinks the water,		*
	they die. The management even not	the plant. The management has	effluent would be treated and
	allows entering in the front gate for	*	
	submitting the complaints. Hence the	Osmosis system and not a single	reducing 51% of total fresh
	problems of pollution control are not	drop of effluent will be	water requirement of 58
	solved in the existing unit only, after	generated outside the factory.	CMD. Refer Chapter -2 for
	the expansion it will increase. The	Sometimes the issue of	more details.
	project proponent should not be	•	•
	allowed for expansion.	arises especially in the rainy	separate storm water drainage
	Shri Rajesh Haridas Patil, Dy.		for collection of storm water
	Sarpanch of Chincholi village		during rainy season hence
	informed that many writing		there is no chance of effluent

No.	Issues Raised	Response Given / Received	Action Plan
	complaints have been sent to project		mixing in rain water. Refer
	officials. No action is taken. The		Chapter -2 Figure 2.3 for
	company has grabbed the private		storm water drainage
	agriculture land In the vicinity and		photographs.
	shown the Panchanama. The adjoining		
	agriculture fields have became barren.		
2.		Chairman of the Committee	SOL is located in notified
	Chincholi Kati village informed that The though the project proponent promises for total zero discharge, nothing will happen. The local agriculturists have given their land for development of MIDC with a dream of socio-economic development and job opportunities to local people. The local people have been deprived from the promises. The hard working local youths are unemployed. The nearby wells natural water reservoirs have been contaminated by the factory. Hence fishing business is totally hampered. The management does take	remarked that if the project proponent gives job opportunities to local people, does it mean that people will not	Industrial area and is following the norm of ZERO DISCHARGE for existing
2	any responsibility of giving jobs to local people. He blamed that there is no immediate action from MPCB and Environment Department.		
3.	Shri Dilip Algar, Chincholi Kati village appealed the Committee to visit the site after the meeting and observed the agriculture fields of vicinity became barren due to this project. There is threat to environment.	that the Field Officer and SRO, of Solapur MPCB regularly visits the industrial unit in MIDC and issues show cause notices to non -complying industries. Further, bank guarantee are taken from industries till the compliance are implemented on site.	
4.	Shri Sunandan Reddy, an Environmentalist from Hyderabad appealed the management to implement Environment Management Plan. He requested to prepare the "Health Data" of the radius of 10 Km, and implement the rain water harvesting. He requested to build the confidence of local youths by extending skilled training programs under Corporate Social Responsibility Scheme.	informed that the written opinion of Shri. Sunandan Reddy is received by the Committee and	Under proposed expansion project CSR plan have been prepared. Therein, an amount of Rs.15 Lakh has already been earmarked towards provision of health check up facility for nearby villages viz. Chincholikati, Kondi, Akolekati, Pakani. Also, funds have been earmarked in proposed CSR of Rs. 37.5 Lakh for providing rain water harvesting system in above villages. Refer Chapter-6 section 6.6-for proposed CSR plan and implementation schedule.

No.	Issues Raised	Response Given / Received	Action Plan
5.	Shri Relekar, Chairman of the		Solapur is a drought prone
	Committee further asked the project		
	proponent that as per strict Guidelines	answered that the pollution	
	of Govt, of India, the management has		
	to follow zero discharge policy for the		¥ ¥
	proposed project. But the local people		
	are complaining that due to existing		
	plant, the well water and ground water		
		be used for drinking purposes	
	complain that the well water has not		
	remained potable. The agriculture land		
	became barren. He appealed the		
	project proponent to develop a		
	mechanism that the local people	_	_
	should visit the factory openly and		derecation in vinages.
	supports the environment management		
	plan. The committee directed company	proposed expansion activities	
	officials is explain every issue.	would be segregated into two	
	officials is explain every issue.	streams i.e. Stream-1, which	
		have High TDS and High COD	
		effluent and Stream-11, which	
		have Low TDS and COD. The	
		Stream-1 will be treated in an	
		Effluent Treatment Plant	
		followed by Triple Effect	
		Evaporator (TEE) and Agitated	
		Thin Film Dryer (ATFD), which	
		will be sent to Stream-11 for	
		treatment. The Stream-11 after	
		scientific treatment would be	
		recycled back for washing. The	
		process effluent generated from	
		the existing and proposed	
		activities are given adequate	
		treatment and will be completely	
		recycled, thereby Zero	
		Discharge will be achieved.	
6.	Shri Salunkhe, Member opined that it		The plot area allotted by
	is observed that the present disposal of		MIDC for projects are not
	the project is not proper and reuse is a		
	total responsibility of the project		•
	proponent. Also in report, it is	factory.	utilities. In this condition, if
	mentioned that at present the company		proponents reserve land of
	has developed the green belt of 14%	Convener of the Committee	
	only and it may be 38% after acquiring	informed that cognizance of	1
	the adjoining plot of MIDC. It shows	complaints is taken from time to	enough land for
	that they have not followed MPCB	time by the MPCB Solapur	establishment of project
	consent	office.	infrastructure. Still SOL have
	guidelines.		developed green belt along
			internal roads, and pockets,
			near ETP, building etc. To
			cater to norm of 33% of total
			plot, recently, SOL has
			purchased adjacent NA land

ADDITIONAL STUDIES...7

No.	Issues Raised	Response Given / Received	Action Plan
			of 5.26 Ha specifically for
			developing green belt.
7.	Shri Datta Bhosale, Chincholi Kati	Convener of the committee	No wood is used as fuel in
	village informed that the local person		
	alleges that wood is used by the	•	•
	management in the process by cutting		
	the forest trees unauthorizely. The		· ·
	local people residing the project site	the use of wood.	expansion. Also, as per
	do suffer due to smoke.		availability Bagasse is used
			as fuel. Refer details wrt
			boiler mentioned at Chapter -
			2, Section 2.8.2.
8.	9 ,	Shri Awatade, Convener of the	
		Committee informed that action	1 0
	Narayan Kirappa Dhotre opined that	, , ,	•
	the committee should inspect the site		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	and adjoining area. Also the study		_
	should be carried on the effects of	1 1	
	ground water system due to present	<u> </u>	
	and future expansion of the project.	separate investigation will be	-
		carried out to review the	
		Allegations against the existing	_
		unit.	issues.

PUBLIC HEARING CONDUCTED W.R.T. PROPOSED EXPANSION THROUGH CAPACITY UTILIZATION OF BULK DRUGS AND INTERMEDIATES MANUFACTURING UNIT OF SMRUTHI ORGANICS LTD., PLOT NO. A-27 CHINCHOLI MIDC, TAL.: MOHOL, DIST.: SOLAPUR

